

FIND VEJ GENNEM OVERENSKOMST-FORHANDLINGERNE

Når kalenderen viser **31. marts**, udløber overenskomsten for alle offentligt ansatte i Danmark. *Folkeskolen* tager dig med gennem forhandlingssystemet, fra lærernes overenskomstkraft blev vedtaget i efteråret, til en ny overenskomst er klar – eller lærerne står i en konflikt.

TEKST: MARTIN VITVED SCHÄFER

FORHANDLERNE

Kommunerne forhandler igennem KL, og på den anden side af bordet sidder Forhandlingsfællesskabet, der er en sammenslutning af alle offentligt ansatte i kommuner og regioner. De forhandler om de generelle krav, der går på tværs af alle faggrupper. Derudover er der Lærernes Centralorganisation (LC), der er en sammenslutning af syv fagforeninger for undervisere, blandt andet folkeskole- og friskolelærere. LC og KL forhandler de dele af overenskomsten, som kun gælder for lærerne.

UENIGE

Hvis parterne ikke bliver enige, eller DLF's medlemmer stemmer nej til overenskomsten, sender de et lockout- eller strejkevarsel til modparten. Herefter fortsætter forhandlingerne i Forligsinstitutionen.

FORLIGSINSTITUTIONEN

Forligsinstitutionen er den statslige institution, der i særlige tilfælde varetager forhandlingerne om fornyelse af overenskomster. Forligsinstitutionen er ledet af forligsmanden, rigsadvokat Ole Hasselgaard. Institutionen kan ikke træffe beslutninger, men skal mægle mellem parterne, hvis der er udsigt til konflikt på arbejdsmarkedet. Det er forligsmandens opgave at finde et kompromis mellem arbejdsgiverne og lønmodtagerne.

LOCKOUT ELLER STREJKE

Ved en lockout, som det skete i 2013, forbyder arbejdsgiveren lønmodtageren at møde på arbejde. Ved en strejke nægter medarbejderen at møde på arbejde.

LOVINDGREB

Et flertal i Folketinget kan til enhver tid blande sig i overenskomstforhandlingerne og vedtage en lov, der fastsætter vilkårene på arbejdsmarkedet for de kommende år. Dermed bliver de regler, som parterne normalt ville blive enige om ved forhandlingsbordet, fastsat ved lov i stedet for i en overenskomstaftale. Det var det, der skete med lærernes arbejdstidsregler efter 25 dages lockout i 2013. Når Folketinget har vedtaget et lovindgreb, træder de nye regler i kraft øjeblikkeligt, og dermed ophører konflikten.

12. OKTOBER 2017

De delegerede på DLF's kongres vedtager lærernes krav til de kommende overenskomstforhandlinger.

12. DECEMBER 2017

Forhandlingerne begynder officielt, da arbejdsgiverne og lønmodtagerne på det kommunale område mødes og udveksler krav. Der er tale om to forhandlingsforløb – de generelle krav og de specielle krav – som finder sted samtidig.

GENERELLE KRAV

Gælder for alle lønmodtagere i den offentlige sektor. KL og Forhandlingsfællesskabet forhandler for eksempel om generelle lønstigninger og regler om barsel, sygdom, ferie og pension.

SPECIELLE KRAV

Gælder kun for lønmodtagere inden for en bestemt faggruppe, for eksempel lærerne. LC og KL forhandler om de regler, der kun gælder for lærerne. Det kan blandt andet være arbejdstid og løntillæg.

MUSKETERED

Organisationerne på det kommunale og regionale område har aftalt en såkaldt musketered. Det vil sige, at de ikke vil begynde overenskomstforhandlingerne med arbejdsgiverne, før der er udsigt til en arbejdstidsaftale for lærerne.

28. FEBRUAR

Arbejdsgiverne og lønmodtagerne skal efter planen blive enige om en ny overenskomst senest 28. februar.

ENIGE

Hvis parterne bliver enige, bliver forhandlingsresultatet sendt til urafstemning i marts blandt alle medlemmer af Danmarks Lærereforening. Stemmer over halvdelen af medlemmerne ja til aftalen, er der indgået en ny overenskomst. Hvis et flertal stemmer nej til aftalen, starter en konflikt.

1. APRIL

De gældende overenskomster for offentligt ansatte blev vedtaget i 2015 og udløber 31. marts 2018. De nye overenskomster skal derfor efter planen træde i kraft 1. april.

30. APRIL

Hvis forligsmanden vurderer, at det er muligt at nå en aftale, men at det ikke kan nås inden 1. april, har han mulighed for at udsætte lockouten eller strejken i 14 dage. Det kan han gøre to gange. Dermed kan det blive mandag den 30. april, før konflikten kan starte.

Hvis forligsmanden opgiver at finde et kompromis mellem parterne, kan han fremsætte et såkaldt mæglingforslag, hvor han har mulighed for at sammenkæde flere overenskomstforslag. Så ville lærernes afstemning for eksempel blive lagt sammen med pædagogernes. Arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationerne skal sende et mæglingforslag til urafstemning blandt deres medlemmer – også selv om organisationerne ikke bakker op om forslaget. Og på grund af sammenkædningen kan mæglingforslaget godt blive vedtaget, selv om et flertal af lærerne stemmer imod.